

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาพรรณนาเชิงเปรียบเทียบ (descriptive comparative study) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้ยาระหว่างผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมระดับความดันโลหิตได้และผู้ป่วยที่ควบคุมระดับความดันโลหิตไม่ได้ ที่รับการรักษาที่คลินิกโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสันทราย ตำบลแม่ฮ้อยเงิน อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือน เมษายน 2555 ถึงเดือนพฤษภาคม 2555 จำนวน 158 ราย เลือกประชากรโดยกำหนดคุณสมบัติของประชากรดังนี้ ผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยโดยแพทย์ว่าเป็นความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุและได้รับการรักษาด้วยยาอย่างน้อย 6 เดือนขึ้นไป ที่โรงพยาบาลส่งเสริมตำบล บ้านสันทราย ตำบลแม่ฮ้อยเงิน อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งผู้ที่ควบคุมระดับความดันโลหิตได้และผู้ที่ควบคุมระดับความดันโลหิตไม่ได้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนประกอบด้วย ส่วนที่ 1 เป็นแบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลเกี่ยวกับโรคและการรักษา ส่วนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการใช้ยา ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม เครื่องมือได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการใช้ยาเท่ากับ 0.97 และนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับผู้ป่วยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากร จำนวน 20 ราย โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปหาความเชื่อมั่นโดยการหาค่าความสอดคล้องภายในโดยการใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ 0.77 การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลเกี่ยวกับโรคและการรักษาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาส่วนพฤติกรรมการใช้ยาใช้การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งโดยรวมและรายด้านนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับคะแนนพฤติกรรมการใช้ยาของผู้ที่มีความดันโลหิตสูงทั้งสองกลุ่มโดยใช้สถิติ independent sample t-test

ผลการศึกษาพบว่า

ผู้ที่มีความดันโลหิตสูงที่ควบคุมระดับความดันโลหิตได้และไม่ได้ มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้ยาโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 32.02$, S.D = 6.33, $\bar{X} = 30.98$, S.D = 6.07) และรายด้าน ด้านการรับประทานยาถูกต้องตามหลักการ ($\bar{X} = 12.04$, S.D = 1.59, $\bar{X} = 11.66$, S.D = 1.64) ด้านการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดอันตรายจากการใช้ยาหรือการจัดการกับอาการข้างเคียง ($\bar{X} = 10.50$, S.D = 3.53, $\bar{X} = 9.92$, S.D = 3.55) และด้านการปฏิบัติตัวอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้ยา ($\bar{X} = 9.4$, S.D = 2.34, $\bar{X} = 9.39$, S.D = 2.10) มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้ยาอยู่ในระดับเหมาะสมมากทั้งสามด้านและเมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการใช้ยามาเปรียบเทียบระหว่างผู้ที่มีความคุมระดับความดันโลหิตได้และไม่ได้ พบว่า คะแนนพฤติกรรมการใช้ยาโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\_value > 0.295$) และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมเป็นรายด้าน ด้านการรับประทานยาถูกต้องตามหลักการ ด้านการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดอันตรายจากการใช้ยาหรือการจัดการกับอาการข้างเคียง และด้านการปฏิบัติตัวอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้ยา พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสามด้าน ($p\_value > 0.150$, $p\_value > 0.314$ และ $p\_value > 0.821$) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับพยาบาลและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการดูแลผู้ที่มีความดันโลหิตสูง เพื่อกำหนดแนวทางในการคงไว้ซึ่งพฤติกรรมการใช้ยาที่ถูกต้องและเหมาะสม ในผู้ป่วยโรคเรื้อรังกลุ่มอื่นๆ
2. ให้ความสำคัญกับการให้ความรู้ และกระตุ้นให้ผู้เป็นโรคความดันโลหิตสูงมีการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับการใช้ยา ด้านการสังเกตอาการข้างเคียงหลังจากการรับประทานยา เช่น อาการหน้ามืดใจสั่น ฯลฯ และด้านการปฏิบัติตัวอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้ยา เช่น การสังเกตการเสื่อมสภาพของยาและการสังเกตวันหมดอายุของยา

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ยาในกลุ่มผู้ที่มีความคุมระดับความดันโลหิตไม่ได้

2. ควรมีการพัฒนาการวิจัยมาใช้ในการศึกษาในกลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรังกลุ่มอื่นๆ
3. ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆที่มีผลต่อการควบคุมระดับความดันโลหิต เช่น อาหาร การออกกำลังกาย ความเครียด และความอ้วน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved